

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/196/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418201670
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5418201670.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: P. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, T. O., o zaplatenie 154,12 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7Csp/45/2018-93 zo dňa 27.06.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í v napadnutej časti druhej výrokovej vety tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 17,90 % ročne zo sumy 154,12 eur od 09.11.2018 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca m á nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 154,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 154,12 eur od 09.11.2018 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie sa opiera o ustanovenia § 708 ods. 1, 2, § 711 ods. 1, § 497 ods. 1, § 499 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 17.08.2016 zmluvu o bežnom účte a o spotrebiteľskom úvere, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, na základe ktorej právny predchodca žalobcu zriadil pre žalovaného bežný účet, ku ktorému bolo dojednané povolené prečerpanie do limitu 5.000,- eur, čo preukazuje aj samotné konanie žalovaného, ktorý podľa predložených výpisov z účtu vykonával debetné operácie aj nad rámec kreditných operácií na svojom účte. Vzhľadom k tomu, že žalovaný netvrdil a ani nepreukázal, že by si doposiaľ splnil svoju povinnosť vrátiť žalobcovi peňažné prostriedky vo výške 154,12 eur, súd prvej inštancie žalobe v tejto časti žalovanej istiny vyhovel. V časti, v ktorej si žalobca voči žalovanému uplatnil úrok vo výške 17,9 % p. a. zo sumy 154,12 eur od 09.11.2018 do zaplatenia, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná zmluva je nesporne zmluvou spotrebiteľskou, a preto si žalobca voči žalovanému mohol účtovať úroky iba za predpokladu, že tieto boli zmluvnými stranami individuálne dojednané a spotrebiteľ (žalovaný) bol s nimi preukázateľne oboznámený. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebol predložený žiadny listinný dôkaz preukazujúci dojednanie výšky úrokov, žalovanému nevznikla povinnosť platiť vyššie uvedené úroky prečerpania. V spotrebiteľskom právnom vzťahu musia byť totižto úroky uvedené priamo v zmluve,

inak ich nemožno považovať za individuálne dojednané. A pokiaľ sa žalobca odvolával na všeobecné obchodné podmienky, resp. sadzobník poplatkov a vývesku úrokových sadzieb, súd prvej inštancie poukázal na to, že vo všeobecnosti zmluvné ustanovenia vo vopred pripravovanej formulárovej zmluve, resp. vo všeobecných obchodných podmienkach, v tejto časti spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a preto nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Žalobca preto v konaní nepreukázal platné individuálne dojednanie úroku vo výške 17,9 % ročne v spotrebiteľskej zmluve a ani v inej listine, ktorá by bola spojená so zmluvou. Preto bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá v tejto časti uplatneného úroku.

4. Voči rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca v rozsahu výroku II. Poukázal na to, že sa nestotožňuje s argumentmi súdu prvej inštancie a považuje rozsudok za nesprávny tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nárok si uplatnil z titulu prekročenia, ktorý upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Samotné prekročenie bolo definované v bode 4.3. zmluvy v spojení s VOP a úrok pre prípad prekročenia bol upravený priamo v zmluve v bode 4.2. Žalobca má za to, že úroky boli individuálne dojednané, keďže boli uvedené priamo v zmluve a žalobca v konaní predložil dôkaz - rámcovú zmluvu. Táto rámcová zmluva preukazuje dojednanie výšky úrokov z prekročenia. Klient pre študovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil svojím podpisom na zmluve. S oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta, ako ObchZ, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 18 ods. 1. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu a zároveň mu aj priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil vo výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 17,90 % ročne zo sumy 154,12 eur od 09.11.2018 do zaplataenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v zmysle ustanovenia § 388 CSP.

6. Odvolanie žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné, pričom nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadovalo ani verejný záujem.

7. Podľa ustanovenia § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o bežnom účte na účely tohto zákona sa rozumie prekročením automaticky prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa, alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

8. Podľa ustanovenia § 9 ods. 10 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu, alebo správu spotrebiteľského úveru, alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver, a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru, alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa ustanovenia § 708 až § 715 ObchZ, osobitného zákona, alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

9. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ak ide o spotrebiteľskú zmluvu otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

10. Podľa ustanovenia § 273 ods. 1 ObchZ, časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

11. Podľa ustanovenia § 708 ods. 1 ObchZ, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

12. Podľa ustanovenia § 709 ods. 1 ObchZ, banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre prevody peňažných prostriedkov.

13. Podľa ustanovenia § 710 ObchZ, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

14. Podľa ustanovenia § 711 ods. 1 ObchZ, za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

15. Podľa ustanovenia čl. 3 bodu 3.3 písm. m) VOP, majiteľ účtu je povinný prekročenie vyrovnať bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 kalendárnych dní od jeho vzniku, pokiaľ sa v OP alebo v príslušnej zmluve banka nedohodla s klientom inak; ak majiteľ účtu túto povinnosť nesplní, banka má právo zaťažiť bežný účet úrokom z omeškania zo sumy nezaplateného prekročenia.

16. Podľa ustanovenia čl. 3 bodu 3.3 písm. n) VOP, majiteľ účtu je povinný banke z čerpaného úverového rámca/alebo z prekročenia platiť úroky za dohodnutých podmienok, podľa pravidiel uvedených v odseku 3.11 tohto článku VOP.

17. V zmysle ustanovenia čl. 3 bodu 3.1 písm. e) VOP sa zmluvné strany dohodli, že majiteľ účtu bude dodržiavať stanovenú výšku minimálneho kreditného zostatku na bežnom účte po celú dobu trvania zmluvného vzťahu.

18. Odvolací súd konštatuje, že z predloženého spisu vyplýva, že žalovaný žiadosťou zo dňa 17.08.2016 požiadal právneho predchodcu žalobcu o uzatvorenie rámcovej zmluvy o bežnom účte, na základe ktorej žalobca a žalovaný toho istého dňa uzatvorili rámcovú zmluvu o bežnom účte s programom služieb môjÚČEActive1. Žalovaný bol povinný na svojom účte udržiavať dostatok finančných prostriedkov na zúčtovanie platobných príkazov, inkás a poplatkov, pričom žalovaná istina predstavuje sumu 154,12 eur ako rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného. Žalobca poukázal v žalobe aj na oprávnenie banky požadovať za prečerpanie účtu úroky, ktoré vyplývajú okrem iného aj z ustanovenia § 18 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zároveň predložil súdu aj žiadosť o otvorenie bežného účtu a uzatvorenie rámcovej zmluvy zo dňa 17.08.2016, ako aj rámcovú zmluvu o bežnom účte s programom služieb môjÚČEActive1 a zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania zo dňa 17.08.2016.

19. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou zamietol žalobu žalobcu, v časti zaplatenia úroku vo výške 17,90 % ročne zo sumy 154,12 % od 09.11.2018 do zaplatenia, nie je vecne správne, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Zmluva o bežnom účte je okrem toho, že je zmluvou obchodnou, aj zmluvou spotrebiteľskou, keďže ju na jednej strane uzatvárala banka ako podnikateľ a na strane druhej fyzická osoba v pozícii spotrebiteľa. Podľa odvolacieho súdu ide o typ zmluvy, ktorým sa veriteľ v pozícii dodávateľa zaviazal poskytnúť dlžníkovi určitý rozsah služieb, vrátane vedenia bežného účtu, na ktorý si žalovaný vkladal svoje peňažné prostriedky s voľnou dispozíciou, ale aj s dispozíciou banky, pokiaľ jej dal príkaz na úhradu v prospech tretích osôb a pokiaľ mal na účte dostatok finančných prostriedkov. Ak však banka

zrealizovala jeho príkazy a na účte dostatok finančných prostriedkov žalovaný nemal, musela banka použiť vlastné prostriedky a týmto okamihom žalovanému poskytla úver. Týmto okamihom došlo aj k nepovolenému prečerpaniu a žalovaný bol povinný prečerpanú sumu vrátiť žalobcovi, čo však neurobil.

21. V prejednávanej veci žalovaný sa dostal prečerpaním finančných prostriedkov na svojom účte do záporného stavu, v dôsledku čoho patria banke z takto poskytnutých peňažných prostriedkov žalovanému úroky dohodnuté v zmysle bodu 3.3. písm. m) a n) v spojení s bodom 3.11. VOP s tým, že úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých nad rámec zostatku na účte.

22. Nepovolené prečerpanie je podstatným porušením zmluvy o bežnom účte, ktoré má za následok, že banka má právo požadovať úroky za prečerpanie s tým, že takáto povinnosť vyplýva aj zo Zákona o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 18 ods. 1. Podstatnou skutočnosťou v prejednávanej veci je, že záporný zostatok je úročený dohodnutou úrokovou sadzbou a nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov, ktoré tvoria prekročenie.

23. Na základe uvedeného, odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi aj zmluvný úrok vo výške 17,90 % ročne zo sumy 154,12 eur.

24. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania, nakoľko ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)